

østrigske Bank som en Statsbank. Nej, jeg gjorde netop udtrykkeligt opmærksom paa, at den ikke var en Statsbank, men en Bank, der i det paagældende Øjeblik sorterede under Magthaverne. Det er netop Sagen. Det er selvfølgelig ikke Staten alene, der er Tale om, men det er dem, som til enhver Tid sidde inde med Magten og ere i Stand til at benytte Seddeludstedelsesretten, og den Magt havde andre end Staten i det Øjeblik, men Reglerne ere de samme. Naar vi altsaa tale om en Statsbank, er det Magthavernes Bank, vi operere med og ikke den eller den bestemte Form for en Bank.

Jeg skal i øvrigt ikke komme dybt ind paa alle de enkelte Ting, det ærede Medlem talte om, da jeg ikke anser det for fornødent at forlænge Debatten om denne Sag.

Men kun kunde jeg have Lyst til at sige til Slutning til det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds, at jeg troede i øvrigt, at det ærede Medlems Ideal overhovedet ikke gik i Retning af Banker under den ene eller den anden Form. Jeg troede slet ikke, at Socialdemokraterne vilde have Penge, men at de vilde nøjes med Assignater.

Deuntzer: Jeg tror, at et Seddelprivilegium i og for sig lige saa godt kan styres af en Statsbank som af en Nationalbank, i alt Fald i rolige Tider. Derimod er jeg ikke saa vis paa, at det er Tilfældet i urolige Tider. Men der er en anden Ting at bemærke, og det er, at Overgangen fra det nuværende System, hvor Nationalbanken har Seddelprivilegium, og til en Rigsbank, der skal bestyre dette Privilegium, vilde fremkalde en Uro og Forstyrrelse i vort Pengevæsen, som man vanskeligt nu paa Forhaand kunde danne sig noget Begreb om. Det er derfor efter min Mening noget, man ikke kan gaa til, uden at det er ganske nødvendigt. Det kunde blive nødvendigt, ifald man ikke kunde paapege den Løsning, Lovforslaget har, nemlig at lade Privilegiet blive hos den Bank, som har haft det hidtil. Men det kunde kun blive nødvendigt, hvis man ikke kunde være forsikret om, at man efter den Maade, hvorpaa dette Privilegium er blevet bestyret i Fortiden, med Tryghed og Tillid kan lægge Privilegiets fortsatte Udøvelse i Nationalbankens Hænder. Derfor stemmer jeg imod Dagsordenen.

Bjerre: Jeg har i Udvalget været med til at fraraade Oprettelsen af en Statsbank,

men jeg kan ikke yde saa stærk Modstand derimod eller motivere min Modstand derimod saa stærkt, som den ærede Ordfører gjorde. Jeg kunde nemlig godt tænke mig, at jeg, hvis man ikke kunde blive enig med Nationalbanken, eller der stødte andre Ting til, kunde være med til at anbefale en Statsbank. Naar den ærede Ordfører sagde, at Statsbankerne vare i Magthavernes Hænder, saa er det jo ikke altid Tilfældet, thi Statsbankerne styres jo ens med andre. I Sverige og Norge have de jo det ene Sted Statsbank, det andet Sted Privatbank. Men i Norge vælger Deputeretkammeret ikke blot alle Repræsentanter og Bestyrelsen, men oven i Købet Filialbestyrerne, og det har staaet sin Prøve lige saa godt som vort System herhjemme. Disse Mænd have været lige saa bevægelige som de private Bankers. Repræsentanterne, der ere valgte af Stortinget, have kunnet følge med paa Kurser og Svingninger, saaledes at Norges Bank, skønt det er en mindre Bank, og Norge er en mindre Nation, end vi ere, har klaret sig godt. Det er altsaa ingen Motivering mod en Statsbank, at Deputeretkammerene, Rigsdagen, vælge Repræsentanterne. Det er heller ikke derfor, at jeg er imod en Statsbank. Nej, min særlige Grund dertil er, at jeg er bange for, at Bankens Midler i Krigstid kunne blive Kontrabande, naar de ere Statsejendom. Men det er jo muligt, at vi for Fremtiden kunne haabe paa, at dette ikke kommer til at foreligge.

Naar den ærede Ordfører anførte Bankforholdene i Østrig og Rusland i denne Sammenhæng, vil jeg gøre opmærksom paa, at de Lande først fornyligt, i 1897 og 1901, ere gaaede bort fra Sølv-møntfoden. Og Østrig-Ungarn havde før 1875, da de fik en Nationalbank, haft 33 seddeludstedende Banker, og det har været Tilfældet der, som det har været i næsten alle Lande. Der har været Misbrug i alle Lande, baade i England, Amerika, Frankrig og alle andre Steder. Men det er man nu kommen bort fra. I Østrig og Rusland, hvor man saa sent er gaaet over til Guldmøntfod, var der Guld-agio, Papirerne havde ikke fuld Kurs, idet de kunde indløses med Sølv.

Jeg mener, at privat Drift er den heldigste, men jeg kunde godt tænke mig, at man gik til noget andet, og derfor tror jeg ikke, man alt for stærkt skal sige, at det er saa forfærdelig farligt. Staten har nok at gøre, derfor mener jeg, vi skulle prøve det andet; men jeg kan godt tænke mig, at man gik over til Statsdrift uden